

HOTĂRÂREA CURȚII (Marea Cameră)

15 decembrie 2009 *

În cauza C-284/05,

având ca obiect o acțiune în constatarea neîndeplinirii obligațiilor formulată în temeiul articolului 226 CE, introdusă la 15 iulie 2005,

Comisia Europeană, reprezentată de domnii G. Wilms și P. Aalto, în calitate de agenți, cu domiciliul ales în Luxemburg,

reclamantă,

împotriva

Republicii Finlanda, reprezentată de doamnele T. Pynnä și E. Bygglin, precum și de domnul J. Heliskoski și de doamna A. Guimaraes-Purokoski, în calitate de agenți, cu domiciliul ales în Luxemburg,

pârâtă,

* Limba de procedură: finlandeza.

susținută de:

Regatul Danemarcei, reprezentat de domnul J. Molde, în calitate de agent,

Republica Federală Germania, reprezentată de domnii M. Lumma și U. Forsthoff, în calitate de agenți,

Republica Elenă, reprezentată de doamna E.-M. Mamouna și de domnul K. Boskovits, în calitate de agenți, cu domiciliul ales în Luxemburg,

Republica Italiană, reprezentată de domnul I. M. Braguglia, în calitate de agent, asistat de domnul G. De Bellis, avvocato dello Stato, cu domiciliul ales în Luxemburg,

Republica Portugheză, reprezentată de domnul L. Inez Fernandes, în calitate de agent,

Regatul Suediei, reprezentat de doamna A. Falk, în calitate de agent,

interveniente,

CURTEA (Marea Cameră),

compusă din domnul V. Skouris, președinte, domnii A. Tizzano, J. N. Cunha Rodrigues, K. Lenaerts, E. Levits și doamna C. Toader, președinți de cameră, domnii C. W. A. Timmermans, A. Borg Barthet (raportor), M. Ilesič, J. Malenovský și U. Lohmus, judecători,

avocat general: domnul D. Ruiz-Jarabo Colomer,
grefier: doamna C. Strömholm, administrator,

având în vedere procedura scrisă și în urma ședinței din 25 noiembrie 2008,

după ascultarea concluziilor avocatului general în ședința din 10 februarie 2009,

pronunță prezenta

Hotărâre

- ¹ Prin cererea introductivă formulată, Comisia Comunităților Europene solicită Curții să constate că Republica Finlanda nu și-a îndeplinit obligațiile care îi revin în temeiul articolului 26 CE, al articolului 20 din Regulamentul (CEE) nr. 2913/92 al Consiliului din 12 octombrie 1992 de instituire a Codului vamal comunitar (JO L 302, p. 1, Ediție specială, 02/vol. 5, p. 58, denumit în continuare „Codul vamal comunitar”) și, în consecință, în temeiul Tarifului vamal comun întrucât a scutit de taxe vamale importul de echipamente militare între anii 1998-2002 și nici obligațiile care îi revin în temeiul

articolelor 2 și 9-11 din Regulamentul (CEE, Euratom) nr. 1552/89 al Consiliului din 29 mai 1989 de punere în aplicare a Deciziei 88/376/CEE, Euratom privind resursele proprii ale Comunităților (JO L 155, p. 1), astfel cum a fost modificat prin Regulamentul (Euratom, CE) nr. 1355/96 al Consiliului din 8 iulie 1996 (JO L 175, p. 3, denumit în continuare „Regulamentul nr. 1552/89”), precum și în temeiul aceluiași articole din Regulamentul (CE, Euratom) nr. 1150/2000 al Consiliului din 22 mai 2000 privind punerea în aplicare a Deciziei 94/728/CE, Euratom referitoare la sistemul resurselor proprii ale Comunităților (JO L 130, p. 1, Ediție specială, 01/vol. 2, p. 184) prin refuzul de a calcula, de a constata și de a pune la dispoziția Comisiei resursele proprii aferente, precum și prin refuzul de a plăti dobânzi de întârziere datorate ca urmare a faptului că nu a pus la dispoziția Comisiei resursele proprii menționate.

Cadrul juridic

Reglementarea comunitară

- 2 Articolul 2 alineatul (1) din Decizia 88/376/CEE, Euratom a Consiliului din 24 iunie 1988 privind sistemul de resurse proprii ale Comunităților (JO L 185, p. 24, Ediție specială, 01/vol. 1, p. 62) și articolul 2 alineatul (1) din Decizia 94/728/CE, Euratom a Consiliului din 31 octombrie 1994 privind sistemul de resurse proprii ale Comunităților Europene (JO L 293, p. 9) prevăd:

„Veniturile următoare constituie resurse proprii înscrise în bugetul Comunităților:

[...]

- (b) taxe ale Tarifului vamal comun și alte taxe stabilite sau de stabilit de către instituțiile Comunităților privind schimburile cu țările nemembre și taxe vamale asupra produselor prevăzute de Tratatul de instituire a Comunității Europene a Cărbunelui și Oțelului;

[...]”

- 3 Articolul 20 din Codul vamal comunitar prevede:

„(1) Drepturile legal datorate la apariția unei datorii vamale se bazează pe Tariful vamal al Comunităților Europene.

[...]

- (3) Tariful vamal al Comunităților Europene cuprinde:

- (a) Nomenclatura combinată a mărfurilor;

[...]

- (c) ratele și alte elemente de taxare aplicabile în mod normal mărfurilor cuprinse în Nomenclatura combinată în ceea ce privește:

— drepturile vamale

[...]

- (d) măsurile tarifare preferențiale cuprinse în acorduri pe care le-a încheiat Comunitatea cu anumite țări sau grupuri de țări și care prevăd acordarea tratamentului tarifar preferențial;

- (e) măsurile tarifare preferențiale adoptate unilateral de Comunitate pentru anumite țări, grupuri de țări sau teritorii;

- (f) măsurile autonome de suspendare, care prevăd o reducere sau o exonerare de drepturi de import aferente anumitor mărfuri;

- (g) alte măsuri tarifare prevăzute de legislația comunitară.

[...]”

4 Articolul 217 alineatul (1) din Codul vamal comunitar prevede:

„Orice valoare a drepturilor de import sau export care rezultă dintr-o datorie vamală, denumită în continuare «valoarea drepturilor», se calculează de autoritățile vamale de îndată ce intră în posesia datelor necesare și este înregistrată de autoritățile respective în evidențele contabile sau pe orice alt suport echivalent (înscrierea în evidența contabilă).

[...]”

5 În cadrul punerii la dispoziția Comisiei a resurselor proprii ale Comunităților, Consiliul Uniunii Europene a adoptat Regulamentul nr. 1552/89, aplicabil în perioada în discuție în prezenta cauză până la 30 mai 2000. Acest regulament a fost înlocuit de la 31 mai 2000 de Regulamentul nr. 1150/2000, care procedează la codificarea Regulamentului nr. 1552/89 fără modificarea conținutului acestuia.

6 Articolul 2 din Regulamentul nr. 1552/89 prevede:

„(1) În scopul aplicării prezentului regulament, dreptul Comunității asupra resurselor proprii la care se referă articolul 2 alineatul (1) literele (a) și (b) din Decizia 88/376/CEE, Euratom se constată de îndată ce sunt îndeplinite condițiile prevăzute de regulamentul vamal privind înregistrarea sumei convenite și notificarea debitorului.

(1a) Data stabilită la care se referă dispozițiile din alineatul (1) trebuie să fie data înregistrării, prevăzută de regulamentul vamal.

[...]” [traducere neoficială]

7 Articolul 9 alineatul (1) din acest regulament prevede:

„Conform procedurii definite la articolul 10, fiecare stat membru înscrie resursele proprii în creditul contului deschis în acest scop în numele Comisiei la trezoreria sa sau la organismul pe care l-a desemnat.

Contul se menține fără a se plăti taxe.” [traducere neoficială]

8 În conformitate cu articolul 10 alineatul (1) din regulamentul menționat:

„După deducerea cu 10 % sub formă de cheltuieli de încasare, conform articolului 2 alineatul (3) din Decizia 88/376/CEE, Euratom, înregistrarea resurselor proprii la care se referă articolul 2 alineatul (1) literele (a) și (b) din decizia menționată trebuie făcută cel târziu în prima zi lucrătoare după data de 19 a celei de a doua luni următoare aceleia în care s-a constatat dreptul, conform articolului 2 din prezentul regulament.

[...]” [traducere neoficială]

9 Articolul 11 din Regulamentul nr. 1552/89 prevede:

„Orice întârziere în intrările în conturi prevăzută la articolul 9 alineatul (1) are drept rezultat plata de către statul membru vizat a unei dobânzi la o rată egală cu rata dobânzii aplicate finanțărilor pe termen scurt în ziua scadenței pe piața monetară a statului membru, majorată cu două puncte. Această rată este majorată cu 0,25 puncte pentru fiecare lună de întârziere. Rata majorată se aplică întregii perioade de întârziere.”
[traducere neoficială]

10 În conformitate cu articolul 22 din Regulamentul nr. 1150/2000:

„Regulamentul (CEE, Euratom) nr. 1552/89 se abrogă.

Trimiterile la acest regulament trebuie înțelese ca fiind trimiteri la prezentul regulament și se citesc în conformitate cu tabelul de corespondențe din anexă, partea A.”

11 Astfel, cu excepția împrejurării că Regulamentul nr. 1552/89 și, respectiv, Regulamentul nr. 1150/2000 fac trimitere la Decizia 88/376 și, respectiv, la Decizia 94/728, articolele 2 și 9-11 din aceste două regulamente sunt, în esență, identice.

12 Rata de 10 % prevăzută la articolul 10 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1150/2000 a fost majorată la 25 % prin Decizia 2000/597/CE, Euratom a Consiliului din 29 septembrie 2000 privind sistemul de resurse proprii al Comunităților Europene (JO L 253, p. 42, Ediție specială, 01/vol. 2, p. 206).

13 Punctul 1 din motivarea deciziei menționate prevede:

„Consiliul European care s-a întrunit la Berlin la 24 și 25 martie 1999 a hotărât, *inter alia*, că sistemul de resurse proprii al Comunităților trebuie să fie echitabil, transparent, eficient, simplu și bazat pe criteriul care exprimă cel mai bine capacitatea de contribuție a fiecărui stat membru.”

14 Regulamentul CE nr. 150/2003 al Consiliului din 21 ianuarie 2003 privind suspendarea drepturilor vamale la anumite armamente și echipamente militare (JO L 25, p. 1, Ediție specială, 02/vol. 15, p. 71), adoptat pe baza articolului 26 CE, prevede în considerentul (5):

„Pentru a se ține seama de protecția secretului militar al statelor membre, este necesar să se prevadă proceduri administrative specifice pentru acordarea beneficiului suspendării drepturilor. O declarație a autorității competente din statul membru ale cărui forțe armate sunt destinate ale armamentului sau ale echipamentelor militare, care ar putea, de asemenea, să îndeplinească rolul de declarație vamală în sensul Codului vamal, ar constitui o garanție corespunzătoare a îndeplinirii condițiilor cerute. Declarația ar lua forma unui certificat. Este necesar să se precizeze forma pe care trebuie să o ia aceste certificate și să se prevadă, de asemenea, posibilitatea de a întocmi declarația cu ajutorul tehnicilor de prelucrare a datelor.”

15 Articolul 1 din acest regulament prevede:

„Prezentul regulament stabilește condițiile necesare pentru suspendarea autonomă a drepturilor vamale la anumite armamente și echipamente militare importate din țări terțe de către autoritățile însărcinate cu apărarea militară ale statelor membre sau în numele acestora.”

16 Articolul 3 alineatul (2) din regulamentul menționat prevede:

„Fără a aduce atingere alineatului (1), din motive de secret militar, certificatul și mărfurile importate pot fi prezentate altor autorități desemnate în acest scop de către statul membru importator. În acest caz, autoritatea competentă care emite certificatul transmite în fiecare an autorităților vamale din statul său membru, înainte de 31 ianuarie și 31 iulie, un raport de sinteză cu privire la importurile în cauză. Raportul acoperă o perioadă de șase luni imediat premergătoare lunii în cursul căreia a fost prezentat raportul. Acesta precizează numărul și data emiterii certificatelor, data importului și valoarea totală, precum și greutatea brută a produselor importate împreună cu certificatele.”

17 În conformitate cu articolul 8, Regulamentul nr. 150/2003 se aplică de la 1 ianuarie 2003.

Procedura precontencioasă

18 Comisia a inițiat împotriva Republicii Finlanda, în cursul anului 2001, o primă procedură privind importul cu scutire de taxe vamale de material destinat unor scopuri militare. S-a pus capăt acestei proceduri în 2003, an în cursul căruia a fost inițiată împotriva statului membru menționat procedura aflată la originea prezentului litigiu.

19 Prin scrisoarea din 15 octombrie 2003, Comisia a pus în întârziere Republica Finlanda și a invitat-o să efectueze calculele necesare în scopul stabilirii cuantumului resurselor proprii care nu fuseseră plătite Comunității ca urmare a scutirii de taxe vamale la importul de echipamente militare în ceea ce privește exercițiile bugetare 1998-2002, să

pună aceste resurse la dispoziția Comisiei și să plătească dobânzile de întârziere datorate în aplicarea articolului 11 din Regulamentul nr. 1150/2000.

- 20 În răspunsul său din 11 decembrie 2003, Republica Finlanda a apreciat că, în considerarea situației sale specifice, este îndrituită să deroge, în virtutea articolului 296 alineatul (1) litera (b) CE, de la aplicarea Tarifului vamal comun, în cazul în care importul privește echipamente destinate exclusiv unor scopuri militare, și aceasta pentru protecția intereselor esențiale ale siguranței sale.
- 21 După ce a luat cunoștință de răspunsul Republicii Finlanda, Comisia a emis, la 7 iulie 2004, un aviz motivat prin care invita acest stat membru să ia măsurile necesare pentru a se conforma în termen de două luni de la primirea acestuia. Statul membru menționat a răspuns la acest aviz motivat la 2 septembrie 2004, reiterând și precizând considerațiile prezentate anterior.
- 22 Ținând seama de elementele astfel furnizate de Republica Finlanda, Comisia, întrucât consideră că acest stat membru nu s-a conformat avizului motivat, a introdus prezenta acțiune.
- 23 Prin Ordonanța din 13 septembrie 2007, președintele Curții a admis intervenția Regatului Danemarcei, a Republicii Federale Germania, a Republicii Elene, a Republicii Italiene, a Republicii Portugheze și a Regatului Suediei, în susținerea concluziilor Republicii Finlanda.

Cu privire la acțiune

Argumentele părților

- 24 Comisia arată că în mod eronat invocă Republica Finlanda articolul 296 CE pentru a refuza plata taxelor vamale corespunzătoare importurilor în cauză, întrucât perceperea acestora nu amenință interesele esențiale ale siguranței acestui stat membru.
- 25 Comisia consideră eronat raționamentul Republicii Finlanda care constă în a susține că nu puteau să îi fie transmise informațiile referitoare la importurile de echipamente militare și, prin urmare, la siguranța acestui stat membru și că, în consecință, nu trebuia să îi plătească taxele vamale în cauză.
- 26 Comisia consideră că măsurile care consacră derogări sau excepții, precum, printre altele, articolul 296 CE, trebuie interpretate strict. Astfel, statul membru în cauză, care pretinde aplicarea acestui articol, ar trebui să demonstreze îndeplinirea tuturor condițiilor prevăzute de acesta din urmă în cazul în care înțelege să deroge de la articolul 20 din Codul vamal comunitar, în care figurează principiul general al percepției taxelor astfel cum este stabilit la articolul 26 CE.
- 27 Comisia apreciază de asemenea că simpla împrejurare că anumite produse figurează pe lista stabilită prin Decizia 255/58 a Consiliului din 15 aprilie 1958, listă care definește produsele cărora le este aplicabil articolul 296 alineatul (1) litera (b) CE, nu este suficientă în sine pentru antrenarea aplicării acestei dispoziții, care presupune că toate condițiile prevăzute de aceasta din urmă sunt îndeplinite.

28 Comisia susține, în consecință, că revine Republicii Finlanda sarcina de a proba în mod concret și circumstanțiat că perceperea taxelor vamale la importul în discuție în prezenta cauză amenință interesele esențiale ale siguranței acestui stat membru.

29 În această privință, Comisia apreciază că nu a primit un răspuns detaliat care să dovedească, în măsura posibilului prin recurgerea la cifre precise, că, în cazul în care Republica Finlanda percepea taxele vamale prevăzute de reglementarea vamală comunitară cu privire la importurile în discuție, nu ar fi fost în măsură să protejeze suficient interesele esențiale ale siguranței sale. Nici invocarea clauzelor de confidențialitate conținute de convențiile internaționale, nici argumentația acestui stat membru potrivit căreia secretele militare s-ar opune aplicării reglementării vamale comunitare nu ar constitui o asemenea probă.

30 Comisia afirmă că în niciun moment ea nu a pretins încălcarea clauzelor de confidențialitate. Ea ar fi solicitat doar ca taxele vamale în cauză să fie percepute și puse la dispoziția sa. Comisia apreciază că, în conformitate cu reglementarea comunitară, procedura de impunere a taxelor vamale este aptă să garanteze confidențialitatea datelor prelucrate. În plus, ar incumba Republicii Finlanda sarcina de a veghea la respectarea obligației de confidențialitate, întrucât aceasta din urmă nu poate să invoce punerea în pericol a intereselor siguranței sale arătând că propriile autorități vamale nu ar respecta regulile prevăzute în materie de Codul vamal comunitar.

31 Comisia subliniază de asemenea că niciun alt stat membru care s-a conformat reglementării vamale comunitare nu s-a plâns de modul în care instituțiile comunitare au tratat informațiile referitoare la perceperea taxelor vamale la importul de echipamente militare și la plata resurselor corespunzătoare în favoarea Comunității.

- 32 Comisia subliniază că neperceperea taxelor vamale în discuție de către Republica Finlanda determină o inegalitate între statele membre din perspectiva contribuțiilor lor respective la bugetul comunitar.
- 33 Republica Finlanda apreciază că, în virtutea articolului 296 alineatul (1) litera (b) CE, statele membre dispun de o importantă putere de apreciere privind măsurile pe care le adoptă pentru protecția intereselor esențiale ale siguranței lor și care se raportează la produsele cărora li se aplică dispozițiile alineatului (1) litera (b) menționat anterior. Astfel, această dispoziție ar permite statelor membre să deroge de la articolul 26 CE și de la Codul vamal comunitar în cazul importurilor de echipamente destinate exclusiv unor scopuri militare și atunci când obiectivul acestor importuri este de a proteja interesele esențiale ale siguranței lor, ținând seama de situația specifică a statului membru în cauză.
- 34 Republica Finlanda consideră că articolul 296 CE are un domeniu de aplicare general și nu se limitează la anumite dispoziții din tratat. El permite, așadar, să se deroge de la aplicarea articolului 26 CE, care este o dispoziție destinată să servească drept bază juridică legiuitorului comunitar pentru adoptarea reglementării vamale.
- 35 Republica Finlanda apreciază că îi revine obligația de a evalua măsurile necesare pentru apărarea intereselor esențiale ale siguranței sale și consideră că, pentru a da Curții posibilitatea de a controla că statul membru în cauză nu abuzează de drepturile sale, acesta trebuie să precizeze interesele esențiale ale siguranței sale pe care le invocă și să demonstreze că a adoptat măsurile în discuție cu convingerea că erau necesare în scopul garantării acestor interese.
- 36 Republica Finlanda arată că nu ar fi putut respecta procedura vamală comunitară pentru importul echipamentelor de apărare în discuție fără riscul ca informații esențiale pentru siguranța sa ajungă la cunoștința unei terțe părți. Ea adaugă că, pentru a păstra siguranța aprovizionării cu echipamente de apărare de înaltă tehnologie, trebuia să

respecte foarte strict acordurile de confidențialitate încheiate cu statele exportatoare anterior aderării sale la Uniunea Europeană.

37 Mai particular, în ceea ce privește plata taxelor vamale, Republica Finlanda apreciază că nevoia de a invoca articolul 296 CE la momentul importului de echipamente militare depinde în mod esențial de aspectul dacă statul membru în cauză are o industrie militară de relativă importanță, de natura echipamentelor de apărare care trebuie importate și de măsura în care acest stat membru este tributar importurilor. Ar incumba astfel statului membru în cauză obligația de a veghea la apărarea intereselor esențiale ale siguranței sale și de a determina de la care dispoziții ale tratatului este obligat să deroge pe baza articolului 296 CE.

38 Republica Finlanda subliniază că lista echipamentelor militare pe care le scutește de taxe vamale nu este, în esență, mai extinsă decât cea vizată la articolul 296 alineatul (2) CE. Ea adaugă că, pe baza Regulamentului nr. 150/2003, perceperea taxelor vamale la importul de asemenea echipamente a fost de asemenea exclusă începând de la 1 ianuarie 2003. Cu începere de la această dată, interesele Republicii Finlanda în ceea ce privește echipamentele de apărare importate ar fi fost protejate prin dispozițiile acestui regulament. Ar exista, cu toate acestea, o nevoie echivalentă pentru produsele importate anterior. Republica Finlanda subliniază că interesele sale în materie de echipamente de apărare importate erau identice atât în luna decembrie 2002, cât și în luna ianuarie 2003.

39 Republica Finlanda susține că faptul că un stat membru a scutit materialul militar de taxe vamale la import pe baza articolului 296 CE nu încalcă în mod necesar principiul bunei gestiuni financiare care impune o repartizare echitabilă a cheltuielilor bugetare între statele membre.

40 De asemenea, în opinia Republicii Finlanda, articolul 307 CE nu se aplică în speță, întrucât comportamentul său a fost conform cu dreptul comunitar și în special cu articolul 296 CE. Răspunzând Comisiei, cu titlu subsidiar, acest stat membru susține totuși că clauzele de confidențialitate conținute în contractele încheiate anterior

aderării sale la Uniunea Europeană, însă parțial executate după această aderare, nu puteau fi contestate sau rediscutate fără riscul de a pune în pericol executarea însăși a contractelor și, așadar, siguranța sa.

- 41 Cu titlu subsidiar, Republica Finlanda solicită, în ceea ce privește plata eventualelor dobânzi de întârziere, ca acestea să nu fie datorate decât de la data pronunțării prezentei hotărâri, având în vedere durata deosebit de îndelungată a procedurii și refuzul Comisiei de a deschide negocieri privind o plată condiționată.

Aprecierea Curții

- 42 Codul vamal comunitar prevede perceperea taxelor vamale la importul de bunuri de uz militar, precum cele din speță, provenite din state terțe. Nicio dispoziție din reglementarea vamală comunitară nu prevedea, pentru perioada importurilor în litigiu, și anume perioada cuprinsă între 1 ianuarie 1998 și 31 decembrie 2002, scutirea specifică de taxe vamale pentru importul acestui tip de bunuri. În consecință, nu exista pentru această perioadă nici o scutire expresă de obligația de a plăti autorităților competente taxele datorate, însoțite, după caz, de dobânzi de întârziere.
- 43 Se poate deduce, pe de altă parte, din adoptarea Regulamentului nr. 150/2003, care prevede suspendarea taxelor vamale la anumite armamente și echipamente militare

începând de la 1 ianuarie 2003, că legiuitorul comunitar a plecat de la ipoteza că o obligație de a plăti taxele vamale exista anterior acestei date.

44 Republica Finlanda nu a negat, în niciun moment, existența importurilor în litigiu pe parcursul perioadei luate în considerare. Ea s-a mărginit să conteste dreptul Comunității la resursele proprii în cauză, argumentând că, în virtutea articolului 296 CE, obligația de a plăti taxele vamale pe armamentul importat din state terțe ar aduce o gravă atingere intereselor esențiale ale siguranței sale.

45 Potrivit unei jurisprudențe constante a Curții, deși adoptarea măsurilor apte să asigure siguranța lor internă și externă este de competența statelor membre, totuși nu rezultă din aceasta că asemenea măsuri se sustrag în totalitate domeniului de aplicare al dreptului comunitar (a se vedea Hotărârea din 26 octombrie 1999, Sirdar, C-273/97, Rec., p. I-7403, punctul 15, și Hotărârea din 11 ianuarie 2000, Kreil, C-285/98, Rec., p. I-69, punctul 15). Astfel, după cum Curtea a constatat deja, tratatul prevede derogări exprese aplicabile în situații susceptibile să afecteze siguranța publică doar la articolele 30 CE, 39 CE, 46 CE, 58 CE, 64 CE, 296 CE și 297 CE, care privesc ipoteze excepționale precis delimitate. Nu se poate deduce din aceasta că ar exista o rezervă generală, inerentă tratatului, care ar exclude din sfera de aplicare a dreptului comunitar orice măsură luată în temeiul siguranței publice. Recunoașterea unei astfel de rezerve, în afara condițiilor specifice ale prevederilor tratatului, ar risca să aducă atingere caracterului imperativ al dreptului comunitar și aplicării uniforme a acestuia (a se vedea Hotărârea din 11 martie 2003, Dory, C-186/01, Rec., p. I-2479, punctul 31 și jurisprudența citată).

46 În plus, astfel cum rezultă dintr-o jurisprudență constantă în ceea ce privește derogările de la libertățile fundamentale (a se vedea printre altele Hotărârea din 31 ianuarie 2006, Comisia/Spania, C-503/03, Rec., p. I-1097, punctul 45, Hotărârea din 18 iulie 2007, Comisia/Germania, C-490/04, Rep., p. I-6095, punctul 86, și Hotărârea din

11 septembrie 2008, Comisia/Germania, C-141/07, Rep., p. I-6935, punctul 50), derogările prevăzute la articolele 296 CE și 297 CE trebuie interpretate strict.

47 Mai particular, în ceea ce privește articolul 296 CE, trebuie subliniat că, deși acest articol face vorbire de măsuri pe care un stat membru le poate aprecia ca necesare pentru protecția intereselor esențiale ale siguranței sale sau de informații a căror divulgare o consideră contrară acestor interese, acesta nu poate totuși să fie interpretat într-un asemenea mod încât să confere statelor membre autoritatea de a deroga de la dispozițiile tratatului prin simpla invocare a intereselor menționate.

48 Pe de altă parte, în domeniul taxei pe valoarea adăugată, în Hotărârea din 16 septembrie 1999, Comisia/Spania (C-414/97, Rec., p. I-5585), Curtea a constatat neîndeplinirea obligațiilor în cauză pentru motivul că Regatul Spaniei nu demonstrase că scutirea de taxa menționată la importurile și achizițiile de armament, de muniție și de material de uz exclusiv militar, scutire prevăzută de legislația spaniolă, era justificată, în temeiul articolului 296 alineatul (1) litera (b) CE, de necesitatea de a proteja interesele esențiale ale siguranței acestui stat membru.

49 În consecință, statul membru care invocă beneficiul articolului 296 CE trebuie să dovedească necesitatea recurgerii la derogarea prevăzută la acest articol în scopul protejării intereselor esențiale ale siguranței sale.

50 În lumina acestor considerații, nu poate fi admis ca un stat membru să invoce scumpirea materialului militar ca urmare a aplicării taxelor vamale la importurile de astfel de material provenind din state terțe pentru a pretinde să fie scutit, în detrimentul altor state membre care, în ceea ce le privește, percep și achită taxele vamale referitoare

la asemenea importuri, de obligațiile pe care i le impune solidaritatea financiară în privința bugetului comunitar.

51 În ceea ce privește argumentul potrivit căruia procedurile vamale comunitare nu ar fi de natură să asigure siguranța Republicii Finlanda, având în vedere exigențele de confidențialitate conținute în acordurile încheiate cu statele exportatoare, trebuie subliniat, după cum observă pe bună dreptate Comisia, că aplicarea regimului vamal comunitar implică intervenția agenților, comunitari și naționali, care sunt ținuti dacă este cazul de o obligație de confidențialitate, în situația prelucrării unor date sensibile, de natură să protejeze interesele esențiale ale siguranței statelor membre.

52 Pe de altă parte, declarațiile pe care statele membre trebuie să le completeze și să le transmită Comisiei în mod periodic nu presupun atingerea unui nivel de precizie de o asemenea natură încât să conducă la prejudicierea intereselor statelor menționate atât în materie de siguranță, cât și de confidențialitate.

53 În aceste condiții și în conformitate cu articolul 10 CE referitor la obligația care revine statelor membre de a facilita îndeplinirea misiunii Comisiei care constă în a veghea la respectarea tratatului, acestea sunt ținute să pună la dispoziția acestei instituții documentele necesare verificării regularității transferului de resurse proprii ale Comunității. Totuși, o asemenea obligație nu se opune, astfel cum a subliniat avocatul general la punctul 168 din concluzii, posibilității statelor membre de a limita informația transmisă, de la caz la caz și în mod excepțional, pe baza articolului 296 CE, la anumite elemente ale unui document sau de a refuza complet transmiterea acesteia.

- 54 Având în vedere considerațiile care precedă, Republica Finlanda nu a demonstrat îndeplinirea condițiilor necesare pentru aplicarea articolului 296 CE.
- 55 În ceea ce privește cererea Republicii Finlanda având ca obiect limitarea efectelor prezentei hotărâri, referitor la obligația de a plăti dobânzi de întârziere, la perioada ulterioară datei pronunțării acesteia, trebuie subliniat că această cerere este motivată prin durata deosebit de îndelungată a procedurii și prin refuzul Comisiei de a deschide negocieri privind o plată condiționată.
- 56 În această privință, trebuie să se amintească faptul că numai în mod excepțional Curtea poate, în aplicarea principiului general al securității juridice inerent ordinii juridice comunitare, să considere necesar să limiteze posibilitatea oricărei persoane interesate de a invoca o dispoziție pe care a interpretat-o în scopul de a contesta raporturi juridice stabilite cu bună-credință (a se vedea printre altele Hotărârea din 23 mai 2000, Buchner și alții, C-104/98, Rec., p. I-3625, punctul 39).
- 57 Astfel, Curtea nu a recurs la această soluție decât în împrejurări foarte precise, atunci când exista un risc de repercusiuni economice grave, cauzate mai ales de numărul mare de raporturi juridice constituite cu bună-credință pe baza reglementării considerate în mod legitim ca fiind în vigoare, și când reieșea că atât particularii, cât și autoritățile naționale au fost determinați să adopte un comportament neconform cu dreptul comunitar ca urmare a unei incertitudini obiective și importante privind înțelesul normelor comunitare, incertitudine la care contribuise, eventual, și comportamentul altor state membre sau comportamentul Comisiei (Hotărârea din 12 septembrie 2000, Comisia/Regatul Unit, C-359/97, Rec., p. I-6355, punctul 91).
- 58 Presupunând chiar că hotărârile emise în temeiul articolului 226 CE au aceleași efecte precum cele emise în temeiul articolului 234 CE și că, în consecință, considerații ce privesc siguranța juridică ar putea face necesară, în mod excepțional, limitarea efectelor lor în timp (a se vedea Hotărârea din 7 iunie 2007, Comisia/Grecia, C-178/05, Rec., p. I-4185, punctul 67, Hotărârea din 12 februarie 2009, Comisia/Polonia, C-475/07,

punctul 61, și Hotărârea din 26 martie 2009, Comisia/Grecia, C-559/07, punctul 78), este suficient să se constate că Republica Finlanda nu a încercat în niciun mod, în cadrul observațiilor sale scrise sau cu ocazia ședinței, să demonstreze existența unui risc de repercusiuni economice grave.

59 În consecință, cererea Republicii Finlanda având ca obiect limitarea efectelor în timp ale prezentei hotărâri trebuie respinsă.

60 Rezultă din ceea ce precedă că Republica Finlanda nu și-a îndeplinit obligațiile care îi revin în temeiul articolului 26 CE, al articolului 20 din Codul vamal comunitar și, în consecință, în temeiul Tarifului vamal comun întrucât a scutit de taxe vamale importul de echipamente militare între anii 1998-2002 și nici obligațiile care îi revin în temeiul articolelor 2 și 9-11 din Regulamentul nr. 1552/89, precum și în temeiul aceluiași articole din Regulamentul nr. 1150/2000 prin refuzul de a calcula, de a constata și de a pune la dispoziția Comisiei resursele proprii aferente, precum și prin refuzul de a plăti dobânzile de întârziere datorate ca urmare a faptului că nu a pus la dispoziția Comisiei resursele proprii menționate.

Cu privire la cheltuielile de judecată

61 În temeiul articolului 69 alineatul (2) din Regulamentul de procedură, partea care cade în pretenții este obligată, la cerere, la plata cheltuielilor de judecată. Întrucât Comisia a

solicitat obligarea Republicii Finlanda la plata cheltuielilor de judecată, iar Republica Finlanda a căzut în pretenții, se impune obligarea acesteia la plata cheltuielilor de judecată.

- 62 Conform alineatului (4) primul paragraf al aceluiași articol, Regatul Danemarcei, Republica Federală Germania, Republica Elenă, Republica Italiană, Republica Portugheză și Regatul Suediei, care au intervenit în litigiu, suportă propriile cheltuieli de judecată.

Pentru aceste motive, Curtea (Marea Cameră) declară și hotărăște:

- 1) Republica Finlanda nu și-a îndeplinit obligațiile care îi revin în temeiul articolului 26 CE, al articolului 20 din Regulamentul (CEE) nr. 2913/92 al Consiliului din 12 octombrie 1992 de instituire a Codului vamal comunitar și, în consecință, în temeiul Tarifului vamal comun întrucât a scutit de taxe vamale importul de echipamente militare între anii 1998 și 2002 și nici obligațiile care îi revin în temeiul articolelor 2 și 9-11 din Regulamentul (CEE, Euratom) nr. 1552/89 al Consiliului din 29 mai 1989 de punere în aplicare a Deciziei 88/376/CEE, Euratom privind resursele proprii ale Comunităților, astfel cum a fost modificat prin Regulamentul (CE, Euratom) nr. 1355/96 al Consiliului din 8 iulie 1996, precum și în temeiul aceluiași articole din Regulamentul (CE, Euratom) nr. 1150/2000 al Consiliului din 22 mai 2000 privind punerea în aplicare a Deciziei 94/728/CE, Euratom referitoare la sistemul resurselor proprii ale Comunităților prin refuzul de a calcula, de a constata și de a pune la dispoziția Comisiei Comunităților Europene resursele proprii aferente, precum și prin refuzul de a plăti dobânzi de întârziere datorate ca urmare a faptului că nu a pus la dispoziția Comisiei Comunităților Europene resursele proprii menționate.

- 2) **Obligă Republica Finlanda la plata cheltuielilor de judecată.**

- 3) **Regatul Danemarcei, Republica Federală Germania, Republica Elenă, Republica Italiană, Republica Portugheză și Regatul Suediei suportă propriile cheltuieli de judecată.**

Semnături